

[Niels Helveg Petersen]

Forslag til folketingsbeslutning om medbestemmelse.

(Beslutningsforslag nr. B 91).

Forslag til folketingsbeslutning om medeje for de ansatte.

(Beslutningsforslag nr. B 92).

Jeg skal som motivering for forslagene henvise til de bemærkninger, der ledsager disse.

Bollmann (CD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fastfrysning af lejeværdien for 1979.

(Beslutningsforslag nr. B 90).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Bollmann (CD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteåret 1979.

(Beslutningsforslag nr. B 93).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til miljøministeren:

Forespørgsel af Askjær Jørgensen (FP) m. fl.

(Forespørgsel nr. XXVI. Anmeldt 3/5 78).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene:

1) Til statsministeren af:

Jørgen Jensen (DKP):

»Vil regeringen nu tage initiativ til at rejse krav over for Forbundsrepublikken Tyskland om betaling af den tyske krigsgæld til Danmark?«

(Spm. nr. 749).

Skriftlig begrundelse.

I ugebladet Se og Hør nr. 16 er offentliggjort et brev fra den vesttyske ambassadør, hr. Hofmann. Efter en omtale af London-gældsoverenskomsten af 27. februar 1953 skriver ambassadøren:

Deres lands regering har derfor siden 1953 ladet kravet om betaling af krigsgæld hvile. Man har gjort dette, som statsminister Anker Jørgensen den 16. december 1976 påpegede i sit svar til folketingsmand Kurt Brauer, fordi Danmark folkeretligt har bundet sig til ikke at afkræve fordringer isoleret fra de øvrige kreditorlande, og yderligere fordi Danmark ikke har kendskab til erstatningens størrelse.

Dette afsnit i brevet giver anledning til at formode, at Forbundsrepublikken ville være rede til at betale, hvis kravet blev rejst.

Hvad angår erstatningens størrelse, er det umiddelbart muligt at opgøre det beløb, besættelsesmagten trak over clearingkontoen i Nationalbanken. Et beløb, der med renter i dag overstiger 50 mia kr., og hvis betaling med ét slag kunne gøre Danmark gældfrit over for udlandet.

I betragtning af vores alvorlige økonomiske situation, bl. a. med et handelsunderskud til Vesttyskland på 6,5 mia kr., mener jeg, det er på tide, at regeringen tager sig sammen til at få rejst kravet over for den vesttyske regering.

Jørgen Jensen (DKP):

Spørgsmålet om Vesttysklands gæld til Danmark har været rejst gentagne gange over for skiftende regeringer, og vi har noteret os, at denne regering med henvisning til aftalen af februar 1953 flere gange har sagt, at det var en forudsætning, at man var enige om dette spørgsmål blandt de underskrivende parter, når det skulle rejses. Vi har også noteret os, at der ifølge aftalens punkt 11 er fastsat en vis forrentning af de 11,6 mia kr., som gælden blev opgjort til i 1946.

Når vi rejser sagen, er det for at høre regeringens opfattelse af den efter min opfattelse helt tåbelige situation, vi som nation er bragt

[Jørgen Jensen]

i gennem den herværende vesttyske ambassadørs udtalelser til et dansk blad. Det fremgår deraf, at Vesttyskland erkender, at det har en gæld, at der er tale om en gæld, som Vesttyskland er i stand til at betale, og at det alene er kreditorlandenes tilbageholdenhed, der forhindrer Vesttyskland i at betale den.

Denne polemik, man altså har været med til at skabe fra vesttysk side, er årsagen til, at vi rejser spørgsmålet igen.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Det spørgsmål, hr. Jørgen Jensen rejser, har ganske rigtigt været rejst mange, mange gange, og der er også givet ganske entydige svar, således at jeg kunne nøjes med at henvise til, hvad der er svaret på det spørgsmål nu flere gange. I januar 1977 besvarede jeg et tilsvarende spørgsmål, og mit svar var dengang nej; det vil sige, vi mener ikke, der er noget grundlag for at rejse en sag af den art.

Som hr. Jørgen Jensen formentlig ved, anmeldte Danmark i sin tid et erstatningskrav, som udgjorde 0,25 pct. af de samlede tyske erstatninger, altså en forsvindende del af det samlede krav, som en lang række lande kunne siges at have. Jeg sagde derfor i mit svar, at det var regeringens faste overbevisning, at det ikke kan tilkomme Danmark at tage et initiativ til at søge at samle de mange lande, som har anmeldt erstatningskrav mod Tyskland. Jeg minder om, at Danmark ikke isoleret kan rejse noget krav, for vi har folkeretligt bundet os til kun at gøre det, hvis det skal gøres, sammen med de øvrige kreditorlande.

Regeringens opfattelse er uændret. Det åbne brev fra den tyske ambassadør, som spørgeren henviser til i begrundelsen, indeholder jo kun en henvisning til, hvad jeg tidligere har svaret her i tinget. Det stillede spørgsmål kan derfor stadig besvares med et ganske klart nej.

Jørgen Jensen (DKP):

Jeg skal takke for svaret, selv om jeg ikke er enig i den konklusion, regeringen drager. Det er min opfattelse, at man i det spørgsmål egentlig havde to muligheder: enten at være så hæderlig og ærlig, at man sagde helt klart og tydeligt både til det danske og til det tyske folk: tidspunktet er sådan set forpasset, der kan ikke gøres noget ved det. Den anden

mulighed var, at vi pressede på for at få en afgørelse. Jeg mener i hvert fald, at når Vesttyskland selv gennem sin ambassadør blander sig i den debat i Danmark, er det ikke tilrådeligt at lade disse udtalelser stå ubesvarede. Det er efter min mening ikke alene en politisk tåbelighed at gøre det, det er også en hån mod de danske arbejdere, som må affinde sig med indgreb med henvisning til den store gæld, vi har til udlandet, og som også på grund af vores handelsunderskud over for Vesttyskland må betale deres store tiende til storkapitalen i Vesttyskland. På denne baggrund kan vi efter min mening ikke tillade, at Vesttyskland gennem en ambassadør deltager i den debat i Danmark og gør det på en sådan måde, at der helt klart lægges op til, at det er os, der ikke gør noget for at få de penge hjem.

Jeg er derfor ikke tilfreds med svaret. Det er rigtigt, at spørgsmålet har været rejst gentagne gange, men hvis Vesttyskland ikke viser tilbageholdenhed i den debat, er det rimeligt at rejse det igen.

I den aftale, som blev truffet i 1953, og som jeg allerede har henvist til, står der udtrykkelig, at man skal vise en vis tilbageholdenhed af hensyn til Vesttysklands økonomi. Der står direkte, at man skal tage hensyn til, at de vesttyske valutaeserver ikke udtømmes. Ja men det er afgjort ikke aktuelt i dag, og derfor mener jeg, at selv om Danmarks krav over for Vesttyskland kun er 0,25 pct. af det samlede krav, er det rimeligt, at vi i hvert fald sikrer os, at den debat ikke holdes i live på en så negativ måde, som det er sket bl.a. ved ambassadørens indlæg i et dansk blad.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Jørgen Jensen mente, at vi måske skulle svare på det spørgsmål, om tidspunktet var forpasset, og det vil jeg så svare på nu. Ja, jeg synes, tidspunktet er forpasset. På det tidspunkt, hvor dette problem måske kunne have en vis aktualitet, var det en almindelig opfattelse hos de lande, som havde lidt under den krig, der fandt sted 1939-1945, at man trods alt ikke skulle gøre det sværere for Tyskland at blive rejst igen. Sagen er den, at der er lande, der har lidt uendelig meget mere, end Danmark har. Jeg skal ikke underkende de lidelser, som blev påført Danmark under besættelsen, men de er ikke for

[Statsministeren]

noget at regne i forhold – jeg siger udtrykkeligt: i forhold – til det, som Holland og Belgien var ude for, og jeg kunne nævne en lang række andre lande. Derfor er det ikke en dansk opgave at komme og sige: nu skal dette hævnnes ved, at man skal betale så og så meget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

2) Til statsministeren af:

Jens Møller (KrF):

»Finder statsministeren i sin egenskab af pressens minister, at Ekstra Bladets behandling af sagen om anholdelsen af bombemanden fra Gladsakse, især af dennes familie, er i overensstemmelse med, hvad et dagblad kan tillade sig i retning af udnyttelse af menneskelige tragedier, og hvad agter statsministeren at foretage sig i den anledning?«

(Spm. nr. 760).

Skriftlig begrundelse.

Ekstra Bladet bragte den 3. maj 1978 billede af familiens hjem o. lign. med angivelse af adresse. Dette forekommer at være at fejle spot til skade over for en familie, der i forvejen er ramt så hårdt.

Jens Møller (KrF):

Baggrunden for mit spørgsmål er den meget kendte sag om den såkaldte bombemand fra Gladsakse. Jeg tror, alle er glade og lettede over, at denne sag nu er afsluttet med, at manden er blevet arresteret, og at det er sket uden, at der er mennesker, der er kommet alvorligt til skade, hvad jo nemt kunne være sket ved flere af de bomber, der blev anbragt forskellige steder.

Men midt i denne glæde over det er der jo nogle mennesker, for hvem det samtidig må være en stor sorg, nemlig den unge mands forældre. Enhver, der har store børn, voksne børn, kan tænke sig til, hvilken sorg og forfærdelse der må have været i det hjem, da man blev klar over, hvem bombemanden var. Det er den slags, der desværre ikke er noget at gøre ved – sådan er livet – men jeg finder det ganske og aldeles urimeligt, at visse dele af pressen – det er specielt Ekstra Bladet, jeg tænker på her – benytter lejligheden til at

opgive ikke alene navnet på den unge mand og dermed også på forældrene, men også hvilken gade de bor i, og sætte et stort billede i af deres hus. Dette er dog i høj grad at gnide salt i sårene og gøre det hele betydelig værre endnu for disse mennesker, som er hårdt nok ramt i forvejen.

Jeg mener, at man her ganske og aldeles klart har overtrådt, hvad man kunne kalde god presseskik, og derfor spørger jeg statsministeren i hans egenskab af pressens minister, om ikke han er enig i disse betragtninger, og – hvis han er det – hvad han da mener at vi kan gøre for at undgå gentagelser af denne art.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Når hr. Jens Møller spørger mig, hvad jeg agter at foretage mig i anledning af Ekstra Bladets omtale af den såkaldte bombemand fra Gladsakse og især Ekstra Bladets omtale af hans familie, må det blive mit svar, at jeg ikke mener, jeg kan og bør foretage mig noget særligt i den sag.

Når det er sagt, skal jeg ikke lægge skjul på, at jeg som avislæser, og dermed vel også meget langt på linje med hr. Jens Møller, personlig føler, at Ekstra Bladet i den pågældende sag afgjort gik for langt og ud over det, vi kalder sømmelighedens grænser.

Når jeg alligevel ikke mener at kunne foretage mig noget i denne sag, skyldes det min generelle opfattelse, som jeg vel ikke er alene om at have i dette land, at statsmagten skal lægge så få bånd på den fri dagspresse som overhovedet muligt. Derfor må jeg sige, at hvad den konkrete sag angår, er det straffe- og presselovgivningen, der i givet fald skulle sættes ind, og det er derfor justitsministeren og ikke pressens minister, altså mig, der i givet fald skulle tage sig af dette.

Justitsministeren har naturligvis orienteret mig om sagen og om de straffelovsbestemmelser, som der måske kunne blive tale om at anvende, nemlig straffelovens § 264 d. Denne bestemmelse forbyder bl. a. uberettiget gengivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold. En sådan foretelse er imidlertid undergivet privat påtale, ligesom det er domstolene, der afgør, hvad der er uberettiget videregivelse. Det er med andre ord ikke en sag, jeg har mulighed for at tage op eller dømme i; som

[Statsministeren]

vi alle ved, er en ministers opgave ikke i den forstand at dømme.

Dagspressen har, som også hr. Jens Møller ved, selv oprettet et organ, der kaldes Dansk Pressenævn, og som har til opgave at påse, at reglerne om god presseskik overholdes. Pressenævnet træder i funktion, når den krænkede selv indgiver klage, og i sager af væsentlig betydning kan det også tage en sag op, hvis andre indgiver klage. Men jeg mener altså ikke, at statsmagten eller personer, der på en eller anden måde repræsenterer statsmagten, bør rejse en sag i den anledning. Det er et spørgsmål, hvor man må henvise folk til selv at rejse sagerne og i øvrigt opfordre pressen til at være redelig i sin gengivelse af sager som den angående bombemanden. Jeg synes personlig, det er overskredet af Ekstra Bladet, men jeg mener ikke, at jeg som statsminister og pressens minister bør foretage mig noget specielt.

Jens Møller (KrF):

Jeg takker statsministeren for hans svar og er glad for, at statsministeren er enig med mig i, at man her langt har overskredet det, man kunne kalde god presseskik. Jeg er ligesom statsministeren meget ivrig efter, at vi skal sikre ytringsfriheden i dette land; det er særdeles vigtigt for ethvert demokrati at have ytringsfrihed. Men ytringsfriheden kan undermineres på flere måder, dels fra statsmagtens side, dels gennem misbrug af den fra de mennesker, der bruger den offentligt i pressen. Det mener jeg er sket her. Når ytringsfriheden er så vigtig, er det bl. a., fordi pressen ofte har været med til at afsløre ting, der ikke var, som de skulle være, men sådanne hensyn har ikke været med her: det, at man bragte disse billeder og denne adresse, har intet som helst med sagens opklaring at gøre. Det kan ikke betegnes som andet end noget, man sætter i for at pirre nysgerrigheden, for at forarge, for at få oplaget op. Og dermed mener jeg at man meget groft har overtrådt presseetiske regler.

Det hjælper ikke at henvise til pressenævnet, for det er jo ikke alle blade, der er medlemmer af dette nævn, og det er vel heller ikke alle, der retter sig efter dets kendelser. I hvert fald er netop det blad, vi omtaler her i dag, ikke medlem af pressenævnet.

Det er nok rigtigt, at det er den krænkede selv, der bør rejse sagen, men når det ikke sker, er det vel ofte, fordi man er klar over, at selv om vedkommende blad skulle blive dømt, er den straf, der bliver idømt, af så ringe en karakter, at det ikke betyder noget væsentligt for bladet. Vi ved, at det gerne er i størrelsesordenen en halv snes tusinde kroner; hvad betyder det i et sådant foretagende?

Når jeg derfor spurgte statsministeren, om han agtede at foretage sig noget i anledning af dette, drejede det sig ikke så meget om dette specielle tilfælde som om, hvorvidt statsministeren ville tage lovgivningen om disse ting op, så at vi kunne få en stramning, ikke generelt, ikke nogen indskrænkning af ytringsfriheden, men en større beskyttelse af den enkeltes privatliv.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Problemet i forbindelse med dette spørgsmål er jo altid, hvornår pressen overtræder, skal vi sige de rimelige grænser for ytringsfrihed, hvornår der er tale om misbrug af ytringsfriheden. Jeg kan have min vurdering og hr. Jens Møller kan have sin vurdering og andre kan have en tredje eller fjerde vurdering af, hvornår der er tale om misbrug af ytringsfriheden, hvornår der er tale om, at man bevidst søger at pirre nysgerrigheden hos læserne. Alt dette er efter min mening så ubestemmelige, så flydende begreber, at man er nødt til at være særdeles åben over for pressens muligheder for at skrive. Selv om vi altså kan have vores mening om, at nu misbruger pressen ytringsfriheden eller nu søger pressen bevidst at pirre de enkelte læsers nysgerrighed, så vil jeg alligevel sige: der er ikke grundlag for, og jeg mener ikke, netop som pressens minister, at man skal begynde at stramme lovgivningen på dette område.

Der er kun ét at gøre, og det er, at læserne reagerer sundt og fornuftigt og efterhånden venner journalister og presse til, skal vi sige at behandle tingene seriøst. Det er det, det drejer sig om, og det kan man ikke rigtig lovgive for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

3) Til *socialministeren* af:

[Tyroll]

Tyroll (VS):

»Hvad er begrundelsen for, at ministeren ikke vil have personalerepræsentation i bestyrelserne i daginstitutioner for børn og unge, hvor den reelle indflydelsesmulighed ikke er illusorisk som f. eks. i aktieselskabsbestyrelserne?«

(Spm. nr. 756).

Skriftlig begrundelse.

I en besvarelse fra 14. april 1978 af nogle spørgsmål stillet den 20. januar 1978 til socialministeren af kredsen af bestyrelser for børne- og ungdomsinstitutioner i Københavns kommune siger ministeriet følgende: vedrørende personalerepræsentation i bestyrelsen bemærker socialstyrelsen, at styrelsen i 1971 har truffet afgørelse om, at det i daginstitutionerne ansatte personale, der har børn i institutionen, ikke er valgbart til institutionens bestyrelse/forældreråd, men at det ansatte personale alene har stemmeret ved sådanne valg. Denne afgørelse kan ikke anses for ændret ved bilstandslovens ikrafttræden.

Senere i den samme besvarelse er der nogle generelle bemærkninger, som må vække en del opmærksomhed i betragtning af socialdemokratiets illusioner om økonomisk demokrati under det kapitalistiske system: lederen varetager den daglige ledelse og drift under ansvar over for bestyrelsen. Det vil efter socialstyrelsens opfattelse være stridende mod opbygningen af institutionens ledelsesstruktur, hvis repræsentanter for personalet fik sæde i institutionsbestyrelsen, idet der herved sker en sammenblanding af den overordnede ledelse med den hertil knyttede tilsynsfunktion og den virksomhed, hvormed tilsyn føres.

Socialministeren (Eva Gredal):

Hr. Tyroll efterlyser begrundelsen for et svar, som socialministeriet i april 1978 gav kredsen af bestyrelser for børne- og ungdomsinstitutioner i Københavns kommune. Kredsen havde stillet en række spørgsmål, herunder hvorvidt personalet i en daginstitution kunne have sæde i institutionens bestyrelse. I svaret udtalte ministeriet, at en sådan ordning måtte antages at medføre en uheldig sammenblanding af de overordnede og de daglige ledelsesfunktioner. Det var altså en forudsætning for svaret, at der var tale om

en institution med den typiske opdeling i den overordnede ledelse, der varetages af bestyrelsen, og den daglige ledelse.

Når indholdet af den overordnede ledelse, som bestyrelsen jo varetager, bl. a. er at føre tilsyn med den daglige ledelse, ville personalerepræsentation i bestyrelsen kunne medføre et uheldigt sammenfald, idet der altså kunne blive tale om at føre tilsyn med sig selv. Denne betragtning mener jeg fortsat er rigtig.

Tyroll (VS):

Det er oplagt, at jeg på baggrund af ministerens svar vil spørge, under hvilke ledelsesformer i institutionerne man kan tænke sig at ministeriet vil acceptere, at der sidder personalerepræsentanter i bestyrelsen, for det er absolut af bredere interesse for flere forskellige institutionsformer, bl. a. i Københavnsområdet, som det her jo drejer sig om.

Men jeg synes også, at der er en eller anden form for divergens imellem holdningerne her, for der er jo tale om, at det ansatte personale, i hvert fald hvis personalet har børn i institutionen, har adgang til at afgive en stemme, altså har stemmeret, ved disse valg, hvorimod man altså ikke har adgang til at sidde i bestyrelsen, og det er jo en lidt underlig opdeling, at man godt kan stemme og dermed have indflydelse på bestyrelsens sammensætning, men altså ikke kan få direkte sæde i bestyrelsen.

Jeg har også lyst til at bore lidt i, om der i de holdninger, som der her er givet udtryk for fra ministeriets side, ligger nogen anvisning på, hvordan man vil forvalte den form for økonomisk demokrati, som socialdemokratiet stræber efter, men som vi ikke er tilhængere af. Der har man bl. a. været inde på, at der undervejs til det skulle plantes medarbejderrepræsentanter i aktieselskabsbestyrelser, men her i dagsinstitutionerne, de offentlige, halvoffentlige, eller hvad de måtte være, går man altså imod, at der er en repræsentation for personalet i bestyrelserne. Det synes jeg er udtryk for en eller anden modsætning, eller også er det udtryk for, at der er klare grænser for, hvilken medarbejderindflydelse man vil have inden for statslige eller halvstatslige institutioner.

Jeg er interesseret i at høre lidt nærmere om, hvad det er for nogle holdninger, man har på dette område, og hvilke institutioner

[Tyroll]

der må have medarbejderrepræsentation i bestyrelserne.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg skal undlade at gå ind på de meget vidtrækkende spørgsmål, hr. Tyroll tog ind i billedet. Der blev spurgt, hvilke institutioner der kunne have personalerepræsentanter i bestyrelsen. Vi har nogle meget rummelige vejledende regler, og der kan være institutioner inden for dette område, hvor også personalerepræsentanterne kan sidde i bestyrelsen. Hr. Tyroll har nok også viden om, at der kan være institutionsformer som de forældreoprettede daginstitutioner, som ikke har den todelte ledelse, og hvor der kan være mulighed for, at personalet sidder i ledelsen.

Tyroll (VS):

Så kunne jeg godt tænke mig at spørge socialministeren, om det dermed også er sådan, at socialborgmester Pelle Jarmer i København kommune ikke generelt over for diverse institutioner i kommunen kan stille som krav for indgåelse af overenskomst, at man ikke vil have personalerepræsentation i bestyrelserne.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg skal svare på et spørgsmål af den art, når jeg ser den konkrete sag.

H. C. Hansen (FP):

Er ministeren enig med spørgeren i, at medarbejderrepræsentanterne i aktieselskaberne ikke har nogen reelle indflydelsesmuligheder?

Formanden:

Ja, det er ganske frit, om ministeren vil svare.

Socialministeren (Eva Gredal):

Ja, jeg er godt klar over, jeg er helt frit stillet med hensyn til at svare, men jeg synes, man svinger sig højt op. Man taler om ØD og aktieselskaber og daginstitutioner. Skulle man ikke se at komme lidt ned på jorden?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Tove Jørgensen (DKP):

»Vil ministeren drage omsorg for at ændre reglerne for udbetaling af diættilskud til diabetikere, således at diabetikerne får udbetalt et beløb, der svarer til de faktiske leveomkostninger ved at overholde diæten dér, hvor de bor?«

(Spm. nr. 761).

Skriftlig begrundelse.

De tilskud, der ydes diabetikerne for at afhjælpe deres forøgede udgifter ved at overholde den foreskrevne diæt, er beregnet på grundlag af udregninger foretaget af statens husholdningsråd. De er imidlertid beregnet som priser i landsgennemsnit og svarer sjældent til de faktiske leveomkostninger, der er forbundet med overholdelse af diæten. Desuden forudsætter de, at diabetikerpatienten kan besøge en lang række forskellige butikker daglig for til enhver tid at benytte sig af den billigste pris. Dette er praktisk uoverkommeligt og betyder, at diabetikerne ofte må betale mere for varerne end beregningsgrundlaget. Dertil kommer, at mange kommuner end ikke yder et beløb, der svarer til beregningsgrundlaget, hvorfor det for mange diabetikere er forbundet med store økonomiske vanskeligheder at overholde deres diæt.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg vil gerne indledningsvis fastslå, at der ikke i bistandsloven findes nogen speciel regel om diættilskud til diabetikere, men der er mulighed for at bruge bestemmelsen i lovens § 46 om hjælp til sygebehandling og medicin. Hjælp kan ydes til udgifter, der ikke dækkes efter den sociale sikringslovgivning, når den pågældende ikke selv har midler til at afholde udgiften. Det er en forudsætning, at udgiften efter vurdering fra en læge må anses for velbegrundet.

I spørgsmålet forudsættes det, at der fra socialministeriets side skulle være fastsat nærmere regler for udbetaling af diættilskud. Dette er imidlertid ikke tilfældet. Fastsættelse af hjælp til diabetikere i henhold til bistandsloven sker efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. I praksis vil socialudvalgene måske hente vejledning i de undersøgelser, der er foretaget af statens husholdningsråd, men der er ikke i bistandsloven baggrund for

4) Til *socialministeren* af:

[Socialministeren]

i alle tilfælde at lægge et bestemt beløb til grund.

Hvis en ansøger ikke mener at have fået tilstrækkelig hjælp, kan udvalgets afgørelse jo indbringes for de ankeinstanser, der er omtalt i loven.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg takker ministeren for svaret. Formålet med spørgsmålet var at høre, om ministeren ikke synes, der er grundlag for at lave nogle fastere regler for den gruppe mennesker, det drejer sig om. Statens husholdningsråd har foretaget nogle beregninger over det merforbrug, som en diabetiker må påregne, hvis han eller hun skal holde sin diæt. Beregningerne viser, at diæter for voksne diabetikere alt efter energibehov er fra 22 til 57 pct. dyrere end normalkosten. De foretagne beregninger er baseret på gennemsnitstal, således at der i konkrete eksempler kan blive tale om afvigelser, afhængigt af indkøbsmuligheder, personlige hensyn o. lign.

Endvidere nævner statens husholdningsråd, at der for grønsager og frugt er tale om store prisvariationer fra årstid til årstid, og også som følge heraf kan der være tale om forskydninger i priserne. Specielt kostgruppen frugt og grønsager indgår med en meget stor del i diabetikernes kostforbrug i forhold til andre menneskers forbrug. Det skal siges, at de priser, statens husholdningsråd går ud fra, er april 1977-priser, og efter dem beregner man normalkostforbruget til 3.850 kr. om måneden, hvilket betyder, at diabetikere skal bruge gennemsnitligt ca. 2.000 kr. mere om måneden til kost. Det kunne nok gøre det nødvendigt, at der bliver fastsat nogle regler, eftersom det i øjeblikket er praksis i de forskellige kommuner at have særdeles varierende opfattelser af, hvad man vil yde til diabetikerne, og man baserer sine beregninger på nogle gennemsnitstal, som slet ikke er holdbare i det enkelte lokalområde, og som betyder, at diabetikerne får nogle udgifter, de slet ikke kan klare med de indtægter, de har.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg har ikke mulighed her på stående fod for at vurdere de tal, fru Tove Jørgensen læser op. Jeg har faktisk ikke i sinde at fastsætte faste regler for det, men jeg vil gerne have

lejlighed til at se på tallene, og vi kan jo tage spørgsmålet op i socialudvalget.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg takker ministeren for det sidste svar. Jeg vil meget gerne stille de tal, jeg har, til rådighed og håber på, at vi dermed kan få noget fastere rammer for de tilbud, der kan gives til diabetikerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

5) Til fiskeriministeren af:**Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):**

»Hvad agter ministeren at foretage for at få fornyede forhandlinger i gang med de implicerede Østersøstater for at muliggøre en drøftelse af øgede kvoter og udvidede territoriale fangstmuligheder i Østersøen?«

(Spm. nr. 762).

Skriftlig begrundelse.

Danmark burde have de bedste forudsætninger for at være initiativtager til fornyede fiskeriforhandlinger mellem EF og Den Baltiske Fiskerikommission, så længe vi har formandsposten i EF.

Herudover har Danmark formandsposten i EFs landbrugs- og fiskeriudvalg og en dansk landbrugs- og fiskerikommissær.

Det er på tide, at danske fiskeriinteresser markeres mere kontant.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg troede, jeg kunne have taget dette spørgsmål tilbage, efter at regeringen sammen med Vesttyskland i fredags har undersøgt muligheden for at genoptage forhandlingerne med Den Baltiske Fiskerikommission. Men nu hørte vi i går i pressen, at det kan tage op til tre måneder at få denne kommission indkaldt, og der er også forlydender fremme om, at formandskabet, som Østtyskland sidder på for øjeblikket, bare har pligt til at indkalde inden for de næste tre måneder.

Hvornår mener ministeren helt realistisk at disse forhandlinger kan komme i gang, når nu denne kommission direkte har udtrykt modvilje mod at samles uden for møderækken?

[Fiskeriministeren]

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg er enig med hr. Uwe Jensen (Ribe a.) i, at dette spørgsmål sådan set er lidt passé, idet jeg har taget initiativ til indkaldelse af Den Baltiske Fiskerikommission til et møde snarest muligt. Det er også rigtigt, at vor første kontakt gik til Vesttyskland, og det bunder jo i, at der skal to medlemslande til, for at man kan kræve Den Baltiske Fiskerikommission indkaldt. Jeg kan sige, at Vesttyskland har ønsket, at Danmark skulle sondere, hvorledes man i de øvrige medlemslande vurderede afholdelsen af et ekstraordinært møde, og det er vi i fuld gang med via udenrigsministeriet.

Jeg kan også sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at det er rigtigt, at formelt kan der gå op til 3 måneder, før formandskabet indkalder kommissionen. Det er således, at der er en maksimumstidsgrænse fastsat i Gdanskkonventionen. Der foreligger ikke for mig noget om, at Østtyskland skulle være imod at indkalde kommissionen. Der foreligger heller ikke noget over for mig, som tyder på, at Østtyskland skulle have et ønske om at udnytte denne tidsramme fuldt ud. Jeg ved ikke, hvor hr. Uwe Jensen (Ribe a.) har de pågældende oplysninger fra.

Jeg skal derudover sige, at det er klart, at man kan ikke holde møde i den baltiske kommission med hverken 1 uges eller 14 dages varsel. Det kunne man formelt godt, men et sådant møde ville man ikke få resultater ud af. Det vigtigste er, at der er 2 lande, der kræver kommissionen indkaldt, således at vi kan starte de bilaterale drøftelser, der altid går forud for et møde i den baltiske kommission, og det er jo i disse bilaterale drøftelser, det, om jeg så må sige, afgøres, om der skal komme et fornuftigt resultat ud af det egentlige kommissionsmøde.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Som jeg også nævnte det i min begrundelse, skulle vi for tiden have de bedste forudsætninger, nemlig så længe vi har formandsposten i Ministerrådet og kan tale samme sprog som EF-kommissæren, hr. Gundelach. Hvordan vil ministeren helt kontant markere sin styrke? Kan vi eventuelt få forhåndstilsagn?

Så vil jeg gerne stille et tillægsspørgsmål. Vi hørte statsministeren udtale i middagsra-

dioen, at man vil standse støtten til fiskerne på grund af, at blokaden stadig væk kører. Vil en standsnings af støtte til fiskerne også betyde, at fiskeriministeren eventuelt ikke fortsat vil arbejde for, at Den Baltiske Fiskerikommission bliver indkaldt, altså trække den moralske støtte tilbage? Vi mener fortsat, at regeringen hurtigst muligt må forhandle med de andre lande for at få kårene for fiskerne bedret. Jeg vil gerne lige have svar på dette.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Hvis jeg havde haft overvejelser om at standse de initiativer, der er taget vedrørende den baltiske kommissions indkaldelse, havde jeg selvfølgelig oplyst det over for folkettinget i mit første indlæg her. Jeg vil gerne understrege det, jeg sagde før, at det tager jo nogen tid, når man skal forhandle med en række lande, først om fastsættelsen af tidspunktet for et sådant møde og dernæst om, hvilket konkret indhold der kan komme ud af det. Derfor er der al mulig grund til, at vi fastholder og ikke udskyder tilrettelæggelsen og forberedelserne af et kommende møde i Den Baltiske Fiskerikommission.

Når hr. Uwe Jensen (Ribe a.) så spørger, om vi kan få forhåndstilsagn, ved jeg ikke, om hr. Uwe Jensen (Ribe a.) tænker på folkettinget, om jeg her fra denne talerstol forlods kunne give et eller andet tilsagn. Det er selvfølgelig ikke gør ligt. Det, som skal ske, er, at vi med de øvrige lande, som vi forvalter ressourcerne i Østersøen sammen med, skal føre forhandlinger om disse ting, altså både om kvotastørrelserne, som vi kommer tilbage til i næste spørgsmål, og om fiskeriområderne, så jeg er nødt til at sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at jeg har ingen muligheder for at give et forhåndstilsagn. Det, som også kunne ligge i spørgsmålet, er, om der i de bilaterale drøftelser med andre lande kunne fremkomme et forhåndstilsagn om, at vi får et resultat af selve kommissionsmødet. Det er for tidligt at sige noget herom i dette øjeblik.

Alfred Hansen (DR):

Vi har nu hørt fiskeriministerens udtalelse om, at han allerede har taget visse initiativer med hensyn til en drøftelse i Den Baltiske Fiskerikommission. Reelt er det jo sådan, at

[Alfred Hansen]

det er EF, der forhandler fiskerimuligheder og fiskekvoter på Danmarks vegne, og det synes jeg i og for sig er ret så utilfredsstillende. Det er endnu en lærestreg om, at vi har mistet vor selvbestemmelsesret ved medlemskabet af EF, og at det nu denne gang er Østersøfiskerne, der er blevet ofre for EFs fælles fiskeripolitik.

Jeg synes også, det virker lidt uacceptabelt, hr. fiskeriminister, at f. eks. Italien og Frankrig via deres medlemskab af EF skal være med til at bestemme, hvem der må fiske i Østersøen, og hvor meget der må fiskes, lige så vel som jeg finder det helt uacceptabelt, om Danmark skulle have indflydelse på, hvem der må fiske og hvor meget der må fiskes i Middelhavet.

Jeg skal derfor spørge ministeren om følgende: vil ministeren søge dispensation fra EF til at forhandle selvstændigt om fiskekvoterne til danske fiskere i Østersøen? Kan vi rent undtagelsesvis frigøres fra EFs favntag, så vi selv kan få lov til at forhandle fiskekvoter med den baltiske kommission, som jo ikke accepterer EF som forhandlingspartner? Jeg synes, det må være en særdeles farbar vej, hvis vi kunne få dispensation og selv komme til at forhandle om vore fiskemuligheder.

Det næste spørgsmål til fiskeriministeren skal være, om ikke fiskeriministeren synes, det var en god idé, om han arbejdede for, at vi fik dispensation fra de nuværende kvoter, så de danske fiskere i hvert fald ikke for indeværende fik skåret ned, som det ellers har været hensigten, og måske fik en lidt mere glidende afvikling af de fiskekvoter, vi har haft hidtil. Så ville i hvert fald fiskerne kunne disponere på dette grundlag og måske foretage en lempelig aftrapning.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Det var mange spørgsmål, der blev stillet her. Jeg har ikke en jordisk chance for at svare på bare en brøkdel af dem, hvis det skulle være en udtømmende besvarelse. Det ved hr. Alfred Hansen, og derfor er det egentlig lidt urimeligt at stille en sådan serie spørgsmål her.

Jeg skal ganske kort sige, at det er rigtigt, at det er således, at det er EF, der har forhandlingsretten over for tredjelande på såvel Vesttysklands som Danmarks vegne, når vi

taler om forhandlinger vedrørende fiskeriaftaler. Men det er Danmark og Vesttyskland, der er medlemmer af Den Baltiske Fiskerikommission, og derfor er det Danmark og Vesttyskland, der må optræde som nationer her. Vi havde i september måned et arrangement, hvori Kommissionen deltog som observatør, og det er også den status, den vil få ved et kommende møde, fordi situationen er den, at selv om Danmark og Vesttyskland for længst har anmodet om at få EF optaget som part, har man ikke reageret på dette fra Østlandenes side. Det vil sige, at også under det kommende møde vil Danmark og Vesttyskland optræde som nationer, som deltager i Gdanskkonventionen, mens EF deltager som observatør. Dermed har jeg vist besvaret de fleste af spørgsmålene.

Spørgsmålet om dispensation fra de nuværende kvoter er jo det, der skal forhandles i den baltiske kommission. Vi skal med udgangspunkt i det materiale, der er til rådighed, for det første vurdere, om der er basis for en ændring i den samlede fangstmulighed, og for det andet drøfte, om der er basis for en anden fordeling end den, der blev aftalt og vedtaget på mødet i efteråret 1977.

Og så er det klart, at jeg må afvise hr. Alfred Hansens påstand om, at vort medlemskab af EF skulle skabe vanskeligheder for dansk fiskeri totalt set. Det er klart således, at det, som vort medlemskab af EF giver os, er muligheder for at opretholde et stort fiskeri. Jeg gad nok se, hvordan situationen ville være, hvis Danmark skulle forhandle alene med udgangspunkt i de danske nationale zoner. Så blev der et lille fiskeri tilbage, og så blev det ikke de reduktioner, der nu kan blive tale om, vi ville komme ud for, men det ved hr. Alfred Hansen i øvrigt udmærket godt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

6) Til fiskeriministeren af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Er ministeren indstillet på at gøre en effektiv indsats for, at torskekvoterne i Østersøen bliver sat i vejret nu, da der er konstateret større fiskeforekomster end forud beregnet?«

(Spm. nr. 763).

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

Skriftlig begrundelse.

Fiskerne må konstatere, at der er store forekomster i Østersøen, der berettiger til en opskrivning af de tildelte foreløbige torskekvoter.

Biologerne har tilsyneladende taget fejl og burde nu bakke op om fiskernes krav, idet man ellers får indtryk af, at havbiologer kun vil bruges, når kvoter skal sættes ned.

Man har i realiteten fredet torsken og sat jagten ind på fiskerne.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg har opfattet ministerens udtalelser de sidste dage med hensyn til torskebestanden i Østersøen således, at ministeren faktisk er enig med fiskerne i, at kvotaen er for lille, og at den rent fysisk skulle kunne hæves. De andre lande vil utvivlsomt have forståelse herfor, når sandheden såvel om den øjeblikkelige situation som om de store mængder torsk bliver dem meddelt.

Mange lande har tidligere brugt forbehold, når opfyldelsen af internationale krav har vist sig at være for tyngende, og derfor er det for øjeblikket virkelig velbegrundet, at Danmark i denne nødsituation er tvunget til at moderere de internationalt indgåede forpligtelser.

Hvordan vil ministeren rent teknisk sørge for, at kvotaen bliver sat op eller frigivet midlertidigt, således som fremskridtspartiet har foreslået det i brevet til statsministeren af i går?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg vil godt starte med at sige, at forhandlingerne om fangstmængderne af de kvoterede fiskearter – og det er jo for tiden torsk, sild og brisling – sker i Den Baltiske Fiskerikommission på basis af videnskabelige anbefalinger, som kommissionen modtager fra det internationale havundersøgelsesråd, ICES. De videnskabelige undersøgelser foretages af havbiologerne i ICES' regie, hvor de enkelte landes vurderinger og analyser sammenstilles. Udtalelser om eventuelle ændringer af biologisk karakter må derfor støttes af ICES, og jeg må sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at for øjeblikket foreligger der ikke fra videnskabsmændenes side oplysninger om, at torskeforekomsterne er større end tidligere beregnet.

Når jeg alligevel har anmodet om en fornyet vurdering af de samlede fangstmuligheder, sker det på grundlag af gentagne udtalelser fra danske fiskere om betydelige torskeforekomster, og jeg har ønsket disse oplysninger vurderet i en større sammenhæng, idet det jo er ressourcerne i den samlede Østersø, der er afgørende for, om fastsættelsen af de tilladte fangstmængder er rimelig og rigtig, hvis man også i fremtiden skal opretholde et fiskeri af samme størrelsesorden. Det er selvfølgelig centralt, at vi ikke når frem til en større fangstmulighed nu med risiko for efterveer senere, således som vi har set det i andre farvande.

Jeg må derfor sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at jeg har ikke givet udtryk for, at de ting, der blev besluttet i efteråret, var forkerte, men jeg har givet udtryk for, at hvis der overhovedet eksisterer en mulighed for at justere på dem, er jeg selvfølgelig parat til at tage det nødvendige initiativ, og det er det, jeg har gjort. Jeg vil også understrege, at forud for et møde i den baltiske kommission vil der selvfølgelig gå en samlet vurdering ikke alene af danske oplysninger, men af alle oplysninger, som hvert enkelt land kommer frem med, således at man kan vurdere tingene i sammenhæng.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg siger tak til ministeren for svaret. Det glæder mig, at fiskeriministeren tror på de oplysninger, fiskerne kommer med, og at disse oplysninger eventuelt kan danne basis for nye forhandlinger.

Fiskerne går i aktion over for regeringen, og jeg så gerne, at regeringen gik i aktion over for vore EF-partnere og straks gik i direkte forhandlinger, også, hvis det er nødvendigt, uden om EF. Vi har som nation altid bestræbt os på at opfylde indgåede forpligtelser, men situationen, som den er nu, har simpelt hen antaget sådanne dimensioner, at det ikke længere kan tolereres.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg nåede ikke i mit første svar at kommentere hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s spørgsmål, der knyttede sig til fremskridtspartiets henvendelse af i går til statsministeren. Det er jo samme tråd, hr. Uwe Jensen (Ribe a.)

[Fiskeriministeren]

tager op her, nemlig en opfordring til os om at blæse på internationale aftaler.

Jeg er nødt til at sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at vi har alle i dette folketing et ansvar over for det danske fiskerierhverv, derfor er der ingen mulighed for at følge hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s forslag. Hvis vi valgte den fremgangsmåde, hr. Uwe Jensen (Ribe a.) her foreslår, betyder det for det første, at der ikke eksisterer og ikke vil komme til at eksistere nogen intern EF-fiskeripolitik. Hr. Uwe Jensen (Ribe a.) ved udmærket, at en konsekvens heraf vil være, at den enkelte nationalstat vil forvalte ressourcerne inden for sin egen udvidede fiskerizone, og hr. Uwe Jensen (Ribe a.) ved også, at dette vil betyde, at det enormt store danske fiskeri i den engelske nationalzone dermed vil være om ikke totalt udelukket, så belagt med så mange restriktioner, at vi ikke har mulighed for at opretholde et stort dansk fiskerierhverv.

Erlendsson (FP):

Enhver må påskønne, at vi som nation bestræber os for i højest mulig grad at overholde internationale forpligtelser. Men der eksisterer nationale nødsituationer som den, vi er i nu, hvor landets tredjestørste eksport-erhverv er alvorligt truet, og hvor fiskerne ser deres eksistensgrundlag smuldre, fordi vi har haft svage forhandlere. Det kan ikke nytte noget, at man indgår på aftaler med andre lande, hvor man ser bort fra den slags ting. Det må være sådan, at vore forhandlere er stærke udadtil, det må være sådan, at de har deres ører ved græsrodderne, at de ved, hvad der tjener landets økonomi bedst. Vel skal vi være gode EF-partnere, når vi har tilsluttet os EF, men vi må ikke være det på bekostning af et dansk hovederhverv. Vi er nu i en national nødsituation, og det vil andre lande forstå, når vi forklarer dem det. De vil derfor også forstå, hvorfor vi er nødt til at foretage os noget specielt, at moderere den stilling, som vi har taget, fordi situationen i dag er katastrofal for et stort dansk erhverv. (*Risgaard Knudsen: Spørgsmålet!*)

Formanden:

Jeg vil bede medlemmerne om ikke at blande sig i ledelsen af forhandlingerne her. Det skal formanden nok passe. Der var ikke

stillet noget spørgsmål, men jeg regnede heller ikke med, at spørgeren var færdig.

Erlendsson (FP):

Jeg vil derfor spørge fiskeriministeren: mener fiskeriministeren ikke, at vi er i en national nødsituation?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg ville meget nødig bringe ind i diskussionen ting, der ligesom kunne være med til måske at give indtryk af, at regeringen ikke betragter den situation, vi er i, som yderst alvorlig, men jeg er nødt til, når hr. Erlendsson vil udlægge den situation, vi er i, som en national nødsituation, at sige, at det er der ingen som helst rimelighed i.

Jeg skal ikke nævne mange tal, men vi har netop i dag fået opgørelsen over fangsterne for de første to måneder, januar og februar, og det er da rigtigt, at der er fisket 5.900 t konsumfisk mindre end sidste år; men det gav en merindtægt på 6,7 mill. kr.

Vi fiskede også 5.000 t torsk mindre i januar og februar i år end sidste år, men det gav en merindtægt på 1,5 mill. kr.

Jeg siger ikke dette for at reducere problemet, for vi har et reelt problem derved, at hovedparten af vores torskekvota i Østersøen er ved at være fisket op. Men jeg siger det som en illustration af, at der ingen rimelighed er i at stille sig op på folketingets talerstol og tale om en national nødsituation.

Jeg skal ikke herfra i dag, i en spørgetid, give mig til at illustrere de tal, der er kommet ud af det, som hr. Erlendsson kalder dårlige danske forhandlere. Jeg skal meget gerne til landbrugs- og fiskeriudvalget aflevere en specificeret oversigt over de kvoter, vi har til rådighed i år i forhold til sidste år. Jeg skal også gerne lade dem ledsage af oplysninger om, hvorledes den totale værdi heraf vil blive, både vurderet i 1977-priser og vurderet i forhold til de priser, der er opnået i januar og februar måned, og så tror jeg ikke, der er nogen, der vil tale om en national nødsituation. Men dette skulle nødig overskygge de problemer, som reelt foreligger i forhold til Østersøen, og man kan, om jeg så må sige, ødelægge fokus, der er sat på, hvis man inddrager en helt urimelig argumentation i den situation, vi står i.

Hermed sluttede spørgsmålet.

7) Til fiskeriministeren af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at det er Berlinspørgsmålet, der blokerer de videre fiskeriforhandlinger i Østersøen, og hvordan vil ministeren i givet fald bidrage til en løsning heraf?«

(Spm. nr. 764).

Skriftlig begrundelse.

Vesttysklands fiskeri udgør så lille en procentdel – vistnok 0,2 pct. – af det vesttyske nationalprodukt, at man burde imødekomme de danske interesser, hvor fiskerierhvervets stagnation og mulige undergang kan føre til en national katastrofe. Derfor er det ikke rimeligt, at Vesttysklands og DDRs uenighed vedrørende Berlins status skal ødelægge det danske fiskeri i Østersøen.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Det er en kendsgerning, at ordet Berlin overhovedet ikke blev drøftet under den russiske ministerpræsidents, Bresjnevs, besøg i Bonn for få dage siden. Man er listet uden om den varme grød, og derfor har jeg spurgt ministeren, om det er rigtigt, at det er Berlinspørgsmålet, der eventuelt blokerer de videre fiskeriforhandlinger. Er det rigtigt, at tysk støtte til dansk fiskeri skal betales med Danmarks støtte til en løsning af Berlinspørgsmålet?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Som bekendt har Østersøstaternes udvidelse af fiskeriterritorierne medført en væsentligt ændret situation i Østersøen. Det gælder såvel for det danske fiskeri som for det vesttyske fiskeri, og jeg vil gerne til spørgeren sige, at det er de øvrige EF-medlemsstater og EF-Kommissionen fuldt ud klar over.

Jeg vil også godt gentage, at disse forhandlinger om fastsættelse af fangstmængder og fordelingen deraf i Østersøen foregår i Den Baltiske Fiskerikommission, hvori vi har bedt om at få EF-Kommissionen optaget, men som jeg sagde før, er dette ønske endnu ikke imødekommet. Det er således, at EF-Kommissionen i mødet i 1977 deltog som

observatør, og jeg håber, at de kommende forhandlinger kan foregå på samme måde, idet jeg dog samtidig understreger det forhold, som også spørgeren var inde på, at det er EF-Kommissionen, der har forhandlingsretten i fiskerispørgsmål på Danmarks og Vesttysklands vegne.

Jeg kan bekræfte over for spørgeren, at et af problemerne i forbindelse med indgåelse af en fiskeriaftale mellem Sovjet og EF er, at Sovjet ikke vil acceptere Vestberlin som en del af EF. Jeg kan derimod ikke bekræfte, at Berlinspørgsmålet blokerer forhandlinger vedrørende Østersøen, idet jeg som nævnt forventer, at sådanne kan føres i Den Baltiske Fiskerikommission med EF som observatør.

Og så skal jeg kun til den første bemærkning, hr. Uwe Jensen (Ribe a.) kom med, sige, at så vidt jeg har set referater og fået indberetninger vedrørende hr. Bresjnevs besøg i Bonn, har man i høj grad drøftet Berlin, men det er rigtigt, at specielt denne sag, så vidt jeg har set, ikke har været diskuteret.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg siger tak til ministeren for svaret. Det er en beklagelig kendsgerning, at det danske Østersøfiskeri er kommet i en alvorlig klemme i det storpolitiske spil om at få Sovjetunionen og de øvrige Østersønationer til at anerkende EFs eksistens på officielt plan. Det er heller ikke rimeligt, at Vesttysklands uenighed med Østtyskland og med Sovjetunionen vedrørende Berlins status og spørgsmålet om, hvorvidt EF skal accepteres som medlem af den såkaldte Gdanskkonvention, berører dansk fiskeri i så høj en grad.

Så har jeg et tillægsspørgsmål til ministeren: er det Vesttyskland, der er blevet EFs problembar i forbindelse med opnåelsen af en fælles fiskeripolitisk EF-løsning, og ikke absolut Storbritannien?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg ved ikke, hvad der får hr. Uwe Jensen (Ribe a.) til at stille det sidste spørgsmål, for som jeg har redegjort for, har forhandlingerne vedrørende Østersøen kunnet foregå i Den Baltiske Fiskerikommission med EF som observatør. Det er klart, at således som vore traktatlige aftaler er ved vor indtræden i EF – og det gælder såvel for Vesttysklands

[Fiskeriministeren]

som for Danmarks vedkommende – er det ønskeligt, at EF-Kommissionen kan optræde som part i Gdanskkonventionen, og det har vi anmodet om, men det har ikke forhindret, at disse forhandlinger har kunnet finde sted. Jeg kan slet ikke forstå, hvorfor hr. Uwe Jensen (Ribe a.) forsøger at blande det sammen med de problemer, der er vedrørende EFs interne fiskeripolitik. Hr. Uwe Jensen (Ribe a.) ved udmærket, at Tyskland er det ene af de 8 lande, hvoraf Danmark er et andet, som har været enige om, på trods af at vi ikke har kunnet få Storbritannien med, at ville forvalte fiskeriordningerne efter det, vi har kaldt Berlinpakken, altså det kompromis, som blev opnået under mødet i Vestberlin. Jeg kan ikke se, at denne situation på nogen måde ændrer det forhold, at vanskelighederne vedrørende etableringen af en intern fiskeripolitik fortsat ligger i Storbritannien.

Hermed sluttede spørgsmålet.

8) Til *fiskeriministeren* af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Er det rigtigt, at de grønlandske farvandes fiskerigdomme ikke kan indgå som handelsobjekt over for Østersøtaterne Rusland, Polen og DDR, fordi man ikke ønsker øget trawleraktivitet deroppe af sikkerhedsmæssige grunde?«

(Spm. nr. 765).

Skriftlig begrundelse.

Det vil være naturligt, om danske kuttere fik fortsat adgang til russiske, polske og østtyske territorier i Østersøen, mod at vi gav disse nationer øgede fangstrettigheder i de grønlandske EF-farvande, over hvilke vi stadig har højhedsret.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Det ville være helt naturligt, om vi tilbød Rusland, Polen og Østtyskland øget adgang til de grønlandske fiskerigdomme, mod at vi fik adgang til de østblokfharvande, der interesserer os i Østersøen.

Det er ligeledes en kendsgerning, at Østlandenes trawlere, nogle af dem i hvert fald, virker som electronic intelligence trawlere, de såkaldte EL-INT-trawlere. Kan der være sammenhæng imellem at give Østlandene

øgede kvoter ved Grønland og så en eventuel protest fra f. eks. Canada sikkerhedspolitisk set?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Desværre er fiskerigdommene i de grønlandske farvande ikke af den størrelsesorden, som hr. Uwe Jensen (Ribe a.) synes at forudsætte. Det er således, at videnskabsmændene har advaret mod overfiskning af de sårbare grønlandske bestande, og det har betydning for den samlede mængde fartøjer, der kan fiske på Grønlands fiskeriterritorium. Jeg kan således henvise til, at den videnskabelige anbefaling for 1978 vedrørende den vigtige fiskeart torsk var på nul, og at der alene blev åbnet for et ganske begrænset fiskeri for den i Grønland fastboende befolkning. Tilsvarende er der for andre fiskearter fastsat præventive kvoter, og det har steds været regeringens politik, at de grønlandske bestande først og fremmest burde komme den grønlandske befolkning til gode. Jeg kan da også oplyse, at den grønlandske befolkning selv udnytter mere end halvdelen af de samlede ressourcer i grønlandske farvande.

Selv for industrifiskearten tobis er der fastsat en kvota på nul af beskyttelsesmæssige årsager. Jeg vil dog gerne tilføje, at regeringen har stillet midler til rådighed for danske fiskere til et forsøgsfiskeri efter tobis, hvilket vi håber kan føre til, at vi virkelig får en kortlægning af de muligheder, der ligger for dette fiskeri i disse farvande. På længere sigt vil dette måske også kunne komme grønlandske fiskere til gode.

Jeg må derfor sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at det ikke er sikkerhedsmæssige grunde, der udelukker trawleraktivitet i dette område fra de østeuropæiske landes side. Det er først og fremmest et spørgsmål om de totale ressourcer, men det er altså også et spørgsmål om, at der ikke foreligger nogen fiskerimæssig aftale mellem EF og de pågældende lande.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg siger tak til ministeren for svaret. Jeg vil gerne have, at ministeren bekræfter, at de grønlandske farvande ikke kan bruges som et muligt bytteobjekt i samtalerne med Østlandene.

[Fiskeriministeren]

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg kan helt bekræfte, at Danmark ikke har nogen mulighed for at henvende sig til et Østland og tilbyde ombygning af fiskemuligheder mellem et farvand i Østzonen og et farvand ved f. eks. Grønland. Det umuliggøres alene af den omstændighed, at vi jo er medlem af EF, og som vi tidligere har været enige om det, er forhandlingerne med tredjelande et EF-spørgsmål.

Jeg vil gerne have lov til i denne sammenhæng at understrege, at Grønlands landsråd i høj grad kommer centralt ind i billedet, og for så vidt angår forvaltningen af ressourcerne i de grønlandske farvande har Grønlands landsråd direkte drøftet disse ting med EF-Kommissionen også under de nuværende forhold. Men lad mig tilføje, at med det forslag om en selvstyreordning for Grønland, som folketinget snart skal tage stilling til, da ligger det klart, at et af de områder, der overdrages til selvforvaltning, er fiskeriet og fiskeriresourcerne.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg er meget glad for den sidste del af ministerens svar, men vil dog stille et yderligere spørgsmål, fordi hele den måde, som denne sag er kørt på i dag, tyder på, at nogle vil bruge alle mulige og umulige midler for at fare frem i pressen.

Jeg vil gerne spørge: kan ministeren overhovedet se nogen situation, som kan retfærdiggøre, at den danske regering bruger grønlandske farvande som et bytteobjekt eller en byttemulighed over for andre landes fiskeri-grænser, uden at Grønland selv, også på nuværende tidspunkt, inden hjemmestyret er trådt i kraft, har den fulde medbestemmelse over, hvad der skal bruges, og hvorledes denne eventuelle byttehandel skal ske?

Erlendsson (FP):

Det er vist almindeligt bekendt, at den del af fangsterne i Grønland, som tages af grønlænderne i deres egne både, er en meget ringe del af den samlede fangst i Grønland. Det er KGH-skibe, som står for den allerstørste del – jeg tror, det er 80 pct. af de samlede fangster i Grønland – og denne fangst drives med underskud. Men det var nu ikke så meget en diskussion med hr. Bjørn Poulsen, jeg vil indlade mig i – det er jo ikke tilladt.

Jeg vil spørge ministeren, om det forlydende er rigtigt, der siger, at torskeforekomsterne i de grønlandske farvande er af en sådan størrelse i år, at en meget væsentlig del, langt over halvdelen, allerede på nuværende tidspunkt er opfisket. Desuden vil jeg spørge ministeren, om man har taget noget som helst hensyn til de store fangster af rødfisk, der gøres af Øststaterne i Danmarksstrædet hvert år, hvor der, så vidt det er mig bekendt, ikke er nogen effektiv dansk fiskerikontrol, og hvor i hvert fald grønlænderne ikke på noget tidspunkt har drevet fiskeri. I dette farvand måtte der i hvert fald være gode byttemuligheder.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg kan svare meget klart på hr. Bjørn Poulsens spørgsmål, at der ikke fra den danske regerings side vil blive taget skridt til at disponere over nogen del af de grønlandske ressourcer, uden at det sker i tæt samarbejde og i forståelse med Grønlands landsråd. Sådan har det været hidtil, og sådan vil det også være fra nu af og frem til, at grønlænderne selv overtager forvaltningen af en række ressourcer.

Til hr. Erlendsson kan jeg sige, at jeg ikke kender tallene for kvotaudnyttelsen i de grønlandske farvande. Som bekendt er det således, at vi understreger den høje grad af selvstændighed, som også i øjeblikket er realiteten for så vidt angår de grønlandske ressourcer, ved at disse ting er lagt under Grønlandsministeriet. Derfor får jeg ikke indberetninger om, hvor langt man er fremme i udnyttelsen af kvoterne i de grønlandske farvande, men det er klart, at det er et spørgsmål, som jeg kan foranledige besvaret over for hr. Erlendsson.

Jeg kan derudover sige, at det ikke er Østlande, der fisker inden for dansk fiskeriterritorium, heller ikke efter rødfisk. Der er ingen Østlande, der har adgang til at fiske i nogen del af den danske udvidede fiskerizone.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

[Formanden]

Fra ministre er modtaget besvarelser af skriftlige spørgsmål.

Spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget er sammen med besvarelserne heraf optrykt i Folketingstidende nedenfor:

Glensgård: spm. nr. 677.

Dohrmann: spm. nr. 690.

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. 698.

Voigt: spm. nr. 699.

Jørgen Junior: spm. nr. 702, 703 og 711.

Alice Hedegaard: spm. nr. 705.

Inge Krogh: spm. nr. 706.

Halvgaard: spm. nr. 709.

Wilhelm: spm. nr. 714 og 742.

Arentoft: spm. nr. 744 og 745.

Yvonne Herløv Andersen: spm. nr. 748.

Besvarelse (5/5 78):

Ministeren for offentlige arbejder (Kjeld Olesen):

I begrundelsen for spørgsmålet anføres blandt andet: »...Den regel påfører de øvrige danske luftfartsselskaber en helt urimelig konkurrence betalt af de danske skatteydere, idet disse særregler kun gælder for SAS' danske moderselskab, DDL.«

Denne påstand er urigtig, hvilket også klart fremgår af ordlyden af § 3 i lov nr. 273 af 26. juni 1975 om forlængelse af Danmarks deltagelse i det skandinaviske luftfartssamarbejde. For en ordens skyld skal jeg citere bestemmelsen:

»Ministeren for skatter og afgifter kan tillade, at der ved opgørelsen af A/S Det danske Luftfartsselskabs skattepligtige indkomst sker sådanne afvigelser fra de gældende regler om skattefri afskrivninger på bygninger og driftsmidler, som kan begrundes ved selskabets deltagelse i Scandinavian Airlines System. Der kan dog ikke derved foretages større samlede afskrivninger på bygninger og driftsmidler end efter de gældende regler.«

Som det ses, kan DDL ikke i kraft af særreglen opnå et gunstigere resultat, end hvis gældende danske afskrivningsregler var benyttet. Tilsvarende gjaldt også under den oprindelige lovbestemmelse (§ 5 i lov nr. 493 af 20. december 1950), selv om denne havde en anden ordlyd. Også dette burde hr. Glensgård være bekendt med, idet spørgsmålet blandt andet på hans partis foranstaltning blev belyst i forbindelse med Folketingets behandling af den nævnte 1975-lov, jfr. bilaget til udvalget om offentlige arbejders betænkning af 6. juni 1975 over forslaget til denne lov. Spørgsmålets 2. led savner derfor mening.

Med hensyn til 1. led har DDL oplyst, at det i de sidste 15 år har betalt 10,7 mill. kr. i selskabsskat. I øvrigt har DDL oplyst, at selskabets overskud i intet år har været af en sådan størrelse, at det har været muligt at udnytte de danske afskrivningsregler fuldt ud.

Til *arbejdsministeren* (19/4 78) af:

Dohrmann (FP):

Til *ministeren for offentlige arbejder* (17/4 78) af:

Glensgård (FP):

»Ministeren bedes oplyse, hvor meget Det danske Luftfartsselskab har betalt i selskabsskat i løbet af de seneste 15 år, samt oplyse, hvor meget Det danske Luftfartsselskab skulle have betalt i disse 15 år, såfremt Det danske Luftfartsselskab ikke havde den særbegünstigede skatteregel, som Folketinget indførte ved lov nr. 493 af 20. december 1950 og ændret ved § 3, jfr. betænkningen af 6. juni 1975.«

(Spm. nr. 677).

Begrundelse.

Ifølge SAS Information nr. 1, april 1978, fremgår det, at overskuddet i SAS i løbet af de seneste 15 år har udgjort 1,3 mia. kr.

Danmarks andel heraf udgør $\frac{3}{4}$, nemlig den danske andel gennem DDL, hvilket svarer til ca. $\frac{1}{4}$ mia. kr.

Ved forlængelse af SAS-koncessionen i 1975 vedtog et flertal i Folketinget bestående af bl. a. socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti, at DDL skulle have en særbeskatningsregel, hvorved DDL fik ret til særlige afskrivningsregler for bygninger og driftsmidler. Den regel påfører de øvrige danske luftfartsselskaber en helt urimelig konkurrence betalt af de danske skatteydere, idet disse særregler kun gælder for SAS' danske moderselskab, DDL.

Oplysningerne om de forskellige års selskabsskat bedes sammenstillet med det overførte overskud fra SAS.

[Dohrmann]

»Hvad kan efter ministerens opfattelse være grunden til, at et kooperativt foretagende som Brugsen trods omfattende hverve-kampagner ikke kan få besat alle de ca. 600 lærepladser, som tilbydes ud over landet, når i titusindvis af unge mennesker ifølge hidtidige oplysninger står uden arbejde og derfor modtager offentlig hjælp enten direkte eller i form af forlænget undervisning, beskæftigelsesarbejde etc.?«

(Spm. nr. 690).

Begrundelse.

Der henvises til side 16 i Jyllands-Posten for den 18. april 1978.

Besvarelse (28/4 78):

Arbejdsministeren (Auken):

Den artikel i Jyllands-Posten for den 16. april 1978, der henvises til i spørgsmålets begrundelse, giver – bortset fra overskriften – ikke udtryk for, at det er vanskeligt at få lærepladser i Brugsen besat.

På forespørgsel fra arbejdsministeriet har redaktør ved FDBs presseafdeling Jens Povlsen oplyst, at FDB ikke regner med, at det bliver noget problem at få tilstrækkelig mange ansøgere til lærepladserne, men det kan være lidt vanskeligt at finde de rigtige og at anbringe dem de rigtige steder. Den i artiklen omtalte hvervekampagne er iværksat, fordi FDB fra centralt hold ønsker at styre lærlingetilgangen og at fortælle de unge om uddannelsen.

Gennem arbejdsdirektoratet er der indhentet oplysninger fra arbejdsformidlingskontorerne i København, Nykøbing F., Odense, Viborg, Esbjerg og Haderslev, og kontorerne har bekræftet, at de ikke har specielle vanskeligheder ved at besætte de lærepladser i FDB, som arbejdsformidlingen gøres bekendt med; men en stor del af lærepladserne besættes uden arbejdsformidlingens medvirken, f. eks. ved direkte kontakt med handelsskolerne.

Redaktør Jens Povlsen har yderligere bemærket, at der efter hans skøn må være tale om en misforståelse, der, så vidt jeg kan se, måske beror på, at overskriften til artiklen er lidt mere dramatisk end indholdet.

Til *justitsministeren (20/4 78)* af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvori består sikkerheden for, at der ikke vil ske fem sydafrikanere noget, når de efter udvisning fra Danmark vender tilbage til Botswana?«

(Spm. nr. 698).

Begrundelse.

Det er af sydafrikanerne oplyst, at det sker, at flygtninge fra Sydafrika bliver afhentet i Botswana af sydafrikanske myndigheder. Derfor vil en sikkerhed fra Botswana eller flygtningehøjkommissæren næppe være tilstrækkelig.

Besvarelse (2/5 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

De fem sydafrikanere var ved deres ankomst til Kastrup lufthavn i besiddelse af gyldige rejsedokumenter, udstedt af myndighederne i Botswana i henhold til konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling.

Botswana har i lighed med en række andre stater, blandt andet Danmark, tilsluttet sig flygtningekonventionen. Der opholder sig da også til stadighed et større antal flygtninge i Botswana, navnlig flygtninge, der er indrejst fra Sydafrika. Justitsministeriet er endvidere bekendt med, at FN's højkommissær for flygtninge har en fast repræsentation i Botswana.

Det fremgår af de oplysninger, justitsministeriet har modtaget, at de fem sydafrikanere alle lovligt har opholdt sig i Botswana i længere tid, for nogles vedkommende i flere år.

Under disse omstændigheder har justitsministeriet ikke haft grund til at nære betænkeligheder i forbindelse med beslutningen om at nægte de pågældende indrejsetilladelse.

Som det fremgår af det foranstående er de pågældende ikke udvist fra Danmark, hvormod der alene er tale om, at man ikke har fundet tilstrækkelig anledning til at give dem tilladelse til at indrejse i Danmark.

Endelig kan det tilføjes, at det over for justitsministeriet er oplyst, at de fem sydafrikanere nu opholder sig i Botswana, og at deres indrejse ikke synes at have givet anledning til problemer.

Til *justitsministeren (24/4 78)* af:

[Voigt]

Voigt (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt artiklen i Morgenposten den 23. april 1978 på side 6 under overskriften »Lovlige knallerter ulovlige efter ny målemetode« er at betragte som fup eller fakta, samt oplyse de nøjagtige specifikationer for tilladte hastighedstolerancer efter de nye typegodkendelser, og fra hvilket tidspunkt tolerancerne skal være retningsgivende for politiets arbejde med det nye rullende måleudstyr, som der med rette udtrykkes forundring over i artiklen, og som folketingets retsudvalg givet også vil finde ejendommeligt, hvis det viser sig at være fakta?«
(Spm. nr. 699).

Besvarelse (8/5 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

For så vidt angår »gamle« knallerter, dvs. knallerter, der er godkendt efter de hidtidige regler og udleveret fra indehaveren af godkendelsen inden 1. oktober 1979, er det en betingelse for strafbart forhold, at der er foretaget ulovlige konstruktive ændringer ved motoren. For disse knallerter vedkommende vil tiltale alene blive rejst, hvis sådanne konstruktive ændringer er konstateret, hvilket ikke kan ske alene ved en undersøgelse af knallertens hastighed.

Med hensyn til knallerter, der er omfattet af den nye standardtypegodkendelsesordning, foregår der i øjeblikket drøftelser mellem justitsministeriet, politimyndighederne og rigsadvokaten om, på hvilket grundlag tiltale kan rejses for kørsel på knallerter, der findes ulovlige. Når disse drøftelser er afsluttet, vil der blive udsendt nærmere retningslinier for tiltalerejsning.

Ved standardtypegodkendelse af knallerter tolereres en maksimalhastighed på 31,5 km i timen ved kørsel på vandret vej. Ved indleveringen til godkendelse skal knallerten være tilkørt, hvilket den anses for at være, når den har kørt 2.000 km. Ved efterfølgende kontrol af knallerten tolereres en hastighed på 33 km i timen ved kørsel på vandret vej. Hvis en standardtypegodkendt knallert senere findes at kunne fremføres med en hastighed på mere end 33 km i timen, vil standardtypegodkendelsen blive tilbagekaldt.

De ovennævnte tolerancegrænser fremgår af justitsministeriets meddelelse nr. 1363 af

19. august 1977 om standardtypegodkendelse af knallerter.

Til orientering vedlægges et eksemplar af meddelelsen.*)

*) Ikke optrykt her.

Til *udenrigsministeren (25/4 78)* af:

Jørgen Junior (FP):

Hvor stort et beløb vil regeringen foreslå som dansk støtte i 1979 til de såkaldte frihedsbevægelser i det sydlige Afrika?«
(Spm. nr. 702).

Begrundelse.

På et møde i Århus med 12 tilhørere meddelte minister Lise Østergaard, at den danske regering vil øge bistanden til afrikanske såkaldte befrielsesbevægelser. Begrundelsen for den danske støtte er åbenbart, at regeringen fastholder ønsket om størst mulig kaos i det sydlige Afrika. Selv regeringsbladet Aktuelt har i en leder 14. april advaret mod den blåøjetthed, regeringens politik er udtryk for.

Minister Lise Østergaard – og med hende muligvis resten af regeringen – påvirkes åbenbart ikke af, at der er tale om støtte til folk, der ifølge egne udtalelser ønsker at oprette en udemokratisk etpartistat i stil med marxistregimerne i Angola og Moçambique.

En ting er, at Danmark ikke vil støtte den fredelige samarbejdsaftale mellem sorte og hvide i Rhodesia og tage konsekvensen heraf ved at anerkende det nye styre. En anden ting er, at vi fortsat – og åbenbart i forøget omfang – direkte vil benytte danske skatteborgermidler til at bidrage til en optræning af den konflikt, der tydeligere og tydeligere styres fra Moskva med det bestemte formål at få magten over det sydlige Afrika. Hertil bruges som bekendt cubanske tropper, lokale marxistmarionetter og i 1979 åbenbart – i al vor vidunderlige danske tåbelighed – endnu flere midler, end vi i 1978 har bortkastet til formålet.

Der henvises i øvrigt til Jyllands-Posten for den 24. april 1978.

Besvarelse (2/5 78):

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Spørgsmålet vedrører en bevilling på finansloven – den særlige bevilling til humani-

[Udenrigsministeren]

tær og uddannelsesmæssig bistand gennem internationale organisationer og gennem frihedsbevægelser til undertrykte folk eller folkegrupper – som med folketingets tilslutning er blevet forhøjet år for år siden midten af 1960'erne. I regeringens overvejelser vedrørende bevillingens størrelse i 1979 indgår – foruden det stærkt voksende bistandsbehov blandt de undertrykte folkegrupper i det sydlige Afrika – den beslutning, der blev truffet på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo i marts i år om at søge den nordiske støtte til flygtninge, frihedsbevægelser og apartheidstyrets ofre forøget. Norge har således forhøjet sin bistand til ca. 35 mill. n.kr. i 1978, og Sverige vil øge støtten til 85 mill. sv.kr. i 1978/79. I lyset heraf og ikke mindst på baggrund af en klar solidaritetsfølelse hos langt den største del af den danske befolkning med ofrene for undertrykkelse og racediskrimination vil regeringen i forbindelse med forelæggelsen af finanslovsforslaget for 1979 foreslå bevillingen forhøjet, således at den kommer mere på linie med de tilsvarende norske og svenske bidrag til fordel for det sydlige Afrika.

En begrundelse for den humanitære og uddannelsesmæssige bistand til de undertrykte folkegrupper i det sydlige Afrika er netop et ønske om at søge at undgå kaos i dette område. Risikoen for kaos vil selvsagt vokse, såfremt sult og nød ikke søges lindret ved en sådan bistand.

Til *socialministeren* (25/4 78) af:

Jørgen Junior (FP):

»Bør arbejdsløse forældre ikke selv passe deres børn?«

(Spm. nr. 703).

Begrundelse.

Mange arbejdsløse forældre sender deres børn i daginstitutioner. Dette sker ofte med den begrundelse, at forældrene skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Dette er utilfredsstillende for børnenes opvækst, når de unødvendigt udsættes for at skulle tilbringe noget af deres barndom på institutioner. Det er også et ressourcespild at lade fremmede passe sine børn, når man selv er arbejdsløs.

Det skulle glæde mig, om ministeren vil tage et initiativ, der gør det til den samfunds-

og menneskevenlige pligt, det vil være, hvis arbejdsløse forældre selv skal passe deres børn i de perioder, hvor den ene eller begge forældre er så uheldige at være uden arbejde.

Familielivet ville blive styrket. Samfundet ville spare nogle af de dyre pasningstimer på institutionerne.

Besvarelse (5/5 78):

Socialministeren (Eva Gredal):

I begrundelsen for spørgsmålet er det forudsat, at børns ophold i daginstitution alene har et pasningsmæssigt sigte.

Ud over det pasningsmæssige er der imidlertid også tale om et pædagogisk sigte. Dette pædagogiske formål ville forspildes, hvis der skulle gælde en almindelig regel om, at børn af forældre, der midlertidigt var afskåret fra arbejdsmarkedet, skulle opsiges fra deres daginstitutionsplasser. Tværtimod måtte det antages, at en sådan regel i visse tilfælde ville medføre en helt urimelig belastning oven i en i øvrigt problemfyldt arbejdsløshedssituation.

Specielt for børnene måtte det antages, at en ordning, der indebar tvungne miljøskift i takt med forældrenes arbejde eller fravær fra arbejdsmarkedet, ville have uheldige følger i mange tilfælde.

Til *undervisningsministeren* (25/4 78) af:

Alice Hedegaard (DR):

»Er det med ministerens billigelse, at man i danske skoler indoktrinerer skolebørnene med bl. a. Europabevægelsens ønsker om Danmarks fuldstændige suverænitetsafgivelse til EF, og i bekræftende fald, vil ministeren så også billige en lignende propaganda fra Folkebevægelsen mod EF, og accepterer ministeren i øvrigt den nystartede organisation Center for europæisk Uddannelses formålsparagraf?«

(Spm. nr. 705).

Begrundelse.

Der henvises til den af Centret for europæisk Uddannelse samt Europabevægelsen i Danmark udsendte tegne- og stilekonkurrence, hvor opgaverne bl. a. er at tegne en mønt eller pengeseddel til brug for et forenet Europa, samt valgplakater i forbindelse med det

[Alice Hedegaard]

direkte valg til Europa-Parlamentet samt stilekonkurrencer med emner som: Du er dansker – du er også europæer. Hvad betyder det for dig?

I betragtning af, at arrangørernes formål bl. a. er at fremme inddragelsen af europæiske forhold og problemer på alle undervisningstrin, må tiden efter spørgerens mening være inde til at forhindre, at danske skoleforhold påvirkes af ekstreme EF-forkæmpere.

Besvarelse (3/5 78):

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Indledningsvis vil jeg bemærke, at jeg naturligvis ikke billiger indoktrinering af eller propaganda for bestemte politiske synspunkter i folkeskolen. Men det er hverken i spørgsmålet eller begrundelsen dokumenteret, at noget sådant skulle finde sted.

Den henvendelse, folketingsmedlem Alice Hedegaard henviser til fra Center for europæisk Uddannelse og Den europæiske Lærersammenslutning, materiale, som Europabevægelsen i Danmark har udsendt til skoler, er en opfordring til at deltage i en tegnekonkurrence og en stilekonkurrence. Opgaverne er formuleret således:

»Tegnekonkurrence:

1. Tegn et frimærke, en mønt eller penge-seddell, som du mener kan bruges i et forenet Europa.

2. Tegn et postkort, som du kunne tænke dig at sende til en ven i et andet europæisk land i anledning af 25 års jubilæet.

3. Tegn en eller flere valgplakater i anledning af det direkte valg til Europa-Parlamentet.

4. Kommunikation og transportmidler. I løbet af de sidste 10-20 år har forenklinger i højere grad end de politiske beslutninger været medvirkende til at nedbryde grænserne. Illustrer med en plakat, postkort eller billedserie kommunikations- og transportmidlernes betydning for det europæiske samarbejde.«

»Stilekonkurrence:

1. Du er dansker – du er også europæer. Hvad betyder det for dig?

2. Grækenland, Portugal og Spanien har ansøgt om optagelse i EF. Hvilke fordele og ulemper mener du, at en sådan udvidelse vil få for EF?

3. Menneskerettigheder – vore rettigheder. Både i Øst- og Vesteuropa er der eksempler på begrænsninger af menneskerettighederne. Nye aktive protest- og borgerretsbevægelser opstår. Forsøg at beskrive nogle af disse bevægelser aktiviteter – f. eks. med udgangspunkt i FN's menneskerettighedserklæring, Den europæiske Menneskerettighedskonvention eller Helsingforsdeklarationen fra 1975.«

Det er undervisningsministereiets praksis, at ministeriet som altovervejende hovedregel afholder sig fra indblanding i de mange henvendelser, som skolerne får fra mange forskellige sider, bl. a. netop om tegne- og stilekonkurrencer.

Det er skolelederen, som beslutter, om sådant materiale skal gå videre til eleverne eller gå i papirkurven.

Inddrages eventuelt materiale i undervisningen, skal det betragtes som undervisningsmateriale og som sådant godkendes af skole-nævnet efter indstilling fra lærerrådet.

I overensstemmelse med disse retningslinier har undervisningsministeriet ikke taget standpunkt til den nævnte indbydelse til konkurrencedeltagelse.

Endelig vil jeg bemærke, at jeg ikke anser det for min opgave som minister at tage stilling i al almindelighed til private foreningers formålsparagraffer.

Til indenrigsministeren (25/4 78) af:

Inge Krogh (KrF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at kvinder bosiddende i Københavns kommune fortsat får samme mulighed for svangerskabskontrol, mødreundervisning, fødsel på hospital samt indlæggelse til barselhvile, ved at fødeafdelingen på Skt. Josephs hospital bevares eller ved opførelse af en anden centralt beliggende fødeafdeling?«

(Spm. nr. 706).

Begrundelse.

Rigshospitalet kan ikke tage de mange fødsler. Der er ikke truffet nogen afgørelse om opførelse af en fødeafdeling på Bispebjerg hospital. Der henvises til Hvidovre hospital, hvis fødeafdeling næppe kan tage de mange, ca. 3.000 fødsler, det drejer sig om årligt. Det vil være besværligt for kvinder at

[Inge Krogh]

tage derud til svangerskabskontrol. Man frygter, at kontrollen vil blive forsømt, og at det opsøgende arbejde er vanskeligt derfra. Man frygter, at det også vil gå ud over hjembesøg efter fødslen, samt at kvinder, der har født, ikke vil benytte sig af afdelingen for barselhvile på klinikken på St. Møllevvej.

Besvarelse (2/5 78):

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Efter § 7, stk. 2, i lov nr. 282 af 7. juni 1972 om svangerskabshygienje og fødsels-hjælp påhviler det amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner at udarbejde en plan for de forebyggende helbredsundersøgelser og fødselshjælpen (fødselshjælpsplan) og revidere planen i det omfang, udviklingen gør det påkrævet. Planen og revisionen af denne skal godkendes af indenrigsministeriet efter forhandling med sygehusrådet.

Indenrigsministeriet har den 9. januar 1976 godkendt en midlertidig fødselshjælpsplan for Københavns kommune. Planen gælder efter eget indhold til 1. april 1978, og indenrigsministeriets godkendelse er derfor også udtrykkeligt gjort tidsbegrænset til 1. april 1978.

I den midlertidige plan påregnes Skt. Josephs hospitals fødeafdeling anvendt til ca. 3.000 fødsler årligt, ligesom Skt. Josephs hospital skal fungere som jordemodercenter (svangerskabskontrol, mødreundervisning m. v.) for de pågældende fødende kvinder.

Indenrigsministeriet har endnu ikke fra Københavns kommune modtaget en ny plan, men forventer en sådan i nærmeste fremtid. Indtil kommunen fremsender en ny fødselshjælpsplan, betragter indenrigsministeriet den midlertidige plan som fortsat gældende.

Når den ny fødselshjælpsplan for Københavns kommune foreligger, vil indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen drage omsorg for, at kvinder bosiddende i Københavns kommune får tilfredsstillende mulighed for svangerskabskontrol, mødreundervisning, fødsel på sygehus samt barselhvile.

Indenrigsministeriet kan imidlertid ikke tage stilling til indholdet af den ny fødselshjælpsplan, før Københavns kommune har vedtaget en sådan plan og i overensstemmelse med lovgivningen har fremsendt denne til ministeriet.

Københavns magistrat har modtaget kopi af denne skrivelse og er samtidig anmodet om snarest muligt at fremsende en fødselshjælpsplan for tiden efter 1. april 1978 til indenrigsministeriets godkendelse.

Til *udenrigsministeren (26/4 78)* af:

Halvgaard (FP):

»Hvilke initiativer har udenrigsministeren taget over for de italienske myndigheder for at sikre danske vognmænd og deres lastvognstog imod røveri og chikanerier under kørsel i Italien?«

(Spm. nr. 709).

Begrundelse.

Blandt danske langtursvognmænd hersker der efterhånden så stor nervøsitet og usikkerhed i forbindelse med kørsel i Italien, at chaufførerne ikke engang ved højlys dag tør forlade deres vogntog selv for en kort spisepause. Man har blandt vognmænd ligefrem en fornemmelse af, at italienske myndigheder i visse tilfælde har en forbindelse med røverierne.

Besvarelse (8/5 78):

Udenrigsministeren (K. B. Andersen):

Jeg har orienteret den italienske delegation til det netop afholdte rådsmøde i Bruxelles om, at jeg vil tage denne sag op under det officielle besøg, jeg aflægger i Rom den 23.-25. maj d.å.

Til *justitsministeren (26/4 78)*:

Jørgen Junior (FP):

»Er der truffet endelig afgørelse om nedlæggelsen af kriminalpolitiet i Maribo?« (Spm. nr. 711).

Begrundelse.

Der henvises til lederen i Lollands-Posten den 19. april 1978, hvoraf det fremgår, at kriminalpolitiet i Maribo nedlægges på grund af såkaldte rationaliseringsbestræbelser, bestræbelser, som det i det konkrete tilfælde er svært at se tjener noget fornuftigt formål, men som medfører, at Maribo får en

[Jørgen Junior]

ringere sikring af borgerne, uden at der tilsyneladende kan påregnes fordele til gengæld.

Hvis formodningerne i lokalbladet er korrekte, er det også et bevis på, at ministerens kommende forhandling med de lokale politikere ikke er andet end tomt skuespil for folket.

Mange provinsbyer har fået forringet politiservice i de senere år. Denne udvikling bør efter min opfattelse stoppes, ikke fortsættes, som eksemplet i Maribo tyder på.

Besvarelse (28/4 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

Ved gennemførelsen af politikredsreformen af 1973 var det forudsat, at politiets forskellige afdelinger, herunder ganske særligt kriminalpolitiet, skulle samles ved politikredsens hovedpolitistation, medmindre ganske særlige lokale forhold gjorde en anden struktur hensigtsmæssig. Justitsministeriet tilkendegav i samme forbindelse, at politikredsreformen ikke ville nødvendiggøre nedlæggelse af egentlige underpolitistationer.

Den nævnte almindelige forudsætning for organisering af en politikreds har også været fulgt for så vidt angår Nakskov politikreds, hvorunder blandt andet Maribo hører. I forbindelse med den endelige gennemførelse af politikredsreformen i denne politikreds er det besluttet at opretholde en ordenspolitistyrke i Maribo for at sikre beboerne i området en forsvarlig lokal politimæssig betjening.

I den seneste tid er spørgsmålet om organiseringen af kredsens kriminalpoliti blevet rejst, herunder blandt andet spørgsmålet om fortsat stationering af kriminalpoliti i Maribo. Justitsministeriet har anmodet politimesteren i Nakskov og rigspolitichefen om udtalelser om dette spørgsmål. Disse udtalelser er endnu ikke modtaget, og ministeriet har som følge heraf endnu ikke truffet endelig afgørelse i sagen.

Til *forsvarsministeren* (27/4 78) af:

Wilhelm (VS):

»Vil ministeren oplyse – i forlængelse af ministerens skriftlige svar på spørgsmål nr. 525 om FET-chefens møder med visse partiordførere umiddelbart forud for folketingets FET-debat den 19. januar 1978 – hvilke ord-

førere det drejer sig om, samt hvilke informationer de pågældende har fået, som ikke på forhånd var meddelt alle andre ordførere i FET-debatten?«

(Spm. nr. 714).

Begrundelse.

I besvarelsen af det tidligere spørgsmål bekræftede ministeren, at sådanne møder har fundet sted, at de er kommet i stand på de pågældende ordføreres initiativ, at de på forhånd blev godkendt af ministeren, at denne blev underrettet om deres formål, og at han blev efterfølgende informeret, når møderne havde fundet sted.

På denne baggrund finder VS det naturligt at få frem i lyset, hvilke ordførere det drejer sig om, hvad formålet var, og hvilke særlige informationer der kan have motiveret disse travle mennesker til at holde flere timer lange separatmøder med FET-chefen. Desuden finder vi det nyttigt at få efterprøvet, om ministerens informationer om identiteten og karakteren af disse møder stemmer overens med vore informationer – uden hvilke disse møder aldrig var blevet offentligt kendt.

For at undgå for megen brug af tid og ressourcer har vi søgt sagen belyst ved at stille disse spørgsmål gennem folketingets forsvarsudvalg. Dette er imidlertid blevet afvist af udvalgets formand, den konservative ordfører i FET-debatten. Jeg beklager, at det derfor er nødvendigt at stille spørgsmålet på denne mere ressourcekrævende måde.

Besvarelse (2/5 78):

Forsvarsministeren (Søgaard):

Omhandlede møder fandt – som tidligere oplyst – sted efter de pågældende ordføreres egne ønsker og med min godkendelse. Man ønskede til brug for den forestående folketingsdebat at få en nærmere orientering om forsvarrets efterretningstjenestes arbejde.

Denne orientering ville også være blevet givet til andre ordførere, der havde anmodet derom, og vil fortsat kunne gives, når der er tale om saglig interesse i tjenestens virksomhed.

En sådan orienteringsvirksomhed ved embedsmænd over for politikere er ikke usædvanlig og må for så vidt angår forsvarrets efterretningstjeneste ses som et naturligt led i

[Forsvarsministeren]

bestræbelserne på at skabe den fra mange sider ønskede større åbenhed om tjenestens arbejde.

Selv om visse oplysninger om disse møder har været bragt i dele af dagspressen, fordi en af deltagerne har udtalt sig offentligt herom, ønsker jeg ikke at udtale mig om, hvem der deltog, eller at oplyse nærmere om mødernes indhold.

Til *justitsministeren* (27/4 78) af:

Wilhelm (VS):

»Nærer ministeren ingen betænkelighed ved den nidkærhed, med hvilken rigsadvokaten forfølger de pressefolk, som afslørede og fremskaffede beviser for FETs medvirken til ulovligheder og for FETs vildledning af den ansvarlige minister, især på baggrund af, at der ikke er truffet nogen form for foranstaltninger mod de højstående FET-officerer, hvis tvivlsomme aktiviteter alene blev afsløret på grund af de pressefolk, man nu forfølger?«

(Spm. nr. 742).

Begrundelse.

Da Ekstra Bladet sidste sommer bragte et uomstødeligt bevis på samarbejdet mellem FET og Hans Hetler, medførte det en anmeldelse mod de pågældende pressefolk for den måde, de skaffede beviset på.

Denne anmeldelse er to gange af rigsadvokaten besluttet opretholdt til trods for, at de laverestående instanser i politiet, som har behandlet den, har indstillet, at den blev afvist.

Omstændighederne ved denne sag virker påfaldende og velegnet til at give indtryk af politisk motiveret forfølgelse:

De pågældende pressefolk har afsløret, at FET registrerede lovlige politiske organisationer og deres ledende medlemmer, at personkartoteker i strid med regeringens retningslinier blev opretholdt i det mindste fem år efter udstedelsen af disse retningslinier, at ansvarlige officerer i FET billigede planer om dokumenttyveri fra et lovligt politisk parti, at FET samarbejdede med den kendte højreekstremist Hans Hetler og finansierede hans agentkorps, at FET leverede udstyr og penge til aflytningsoperationer vendt mod lovlige politiske organisationer, at FET be-

vidst vildledte den ansvarlige minister, som derved gentagne gange kom til at vildlede folketinget, m. m. m.

Forholdet er nu det, efter at sagen har været behandlet af særdomstolen, af regeringen, af folketinget og delvis af politiet, at der intet er sket med de FET-officerer, som har ansvaret for alle disse ting, men at meddelelsen sidder fængslet på fjerde måned, og at man med nidkærhed forfølger de pressefolk, som tvang i det mindste en del af sandheden om FETs virksomhed og metoder frem på trods af de gentagne dementier fra regeringen.

Ministeren har tidligere svaret mig, at han ikke ser nogen grund til at overveje retsplejeloovens § 178, stk. 1, nr. 5, til trods for at det har vist sig, at den kan anvendes til langvarig indespærring af et genstridigt og ubekvent vidne i en politisk retssag, også ud over det tidspunkt, hvor domstolen, regeringen og folketingsflertallet reelt har frikendt de personer, som er ansvarlige for de forhold, som vidnet vægrer sig mod at bidrage til opklaring af.

Det imødeses med interesse, om ministeren heller ikke finder grund til betænkelighed ved forfølgelsen af den anden part, som foranledigede den ubekvem afsløring af FET, nemlig pressefolkene.

Besvarelse (2/5 78):

Justitsministeren (Erling Jensen):

Rigsadvokaten har i anledning af spørgsmålet oplyst, at Hans Hetler omkring midten af august 1977 indgav anmeldelse mod Ekstra Bladets ansvarshavende redaktør samt to navngivne journalister for overtrædelse af straffelovens § 263, nr. 3, i anledning af bladets gengivelse af en række telefonsamtaler mellem anmelderen og Ulrik Schmidt, som i øvrigt senere også har indgivet politianmeldelse i sagen.

Sagen blev undersøgt af Københavns politi, som via statsadvokaten for København fremsendte sagen til rigsadvokaten til afgørelse.

Efter en gennemgang af sagen skønnede rigsadvokaten, at der burde foretages yderligere undersøgelser til belysning af hændelsesforløbet. Denne undersøgelse fandt sted ved en forundersøgelse i Københavns byret den 24. april 1978. Rigsadvokaten har endnu

[Justitsministeren]

ikke truffet bestemmelse om eventuel tiltale i sagen.

Justitsministeriet kan for sit vedkommende henholde sig til det af rigsadvokaten oplyste.

Justitsministeriet finder i øvrigt ikke anledning til at tage stilling til de konklusioner, som drages i spørgsmålet og begrundelsen for spørgsmålet.

Til *ministeren for offentlige arbejder* (27/4 78) af:

Arentoft (FP):

»Vil ministeren lade vejdirektoratet foretage en trafikal og økonomisk undersøgelse for anlæggelse af en 1 m bred cykelsti henholdsvis på strækningen Lading-Voldby samt hele strækningen Århus-Viborg i den 3 m brede græsabat, der er eller skal anlægges ved hovedlandevejen Århus-Viborg, for bedre at sikre cyklister og knallertkørere i den stærke trafik og ledsage vejdirektoratets undersøgelse med ministerens egen vurdering af denne?«

(Spm. nr. 744).

Begrundelse.

Der henvises til en artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten for den 26. april 1978.

Spørgsmålet bygger på et helt konkret tilfælde, hvor lokale beboere på cykel eller knallert er i konstant livsfare på grund af den stærke og ofte tunge trafik (blandt andet container-lastbiler) på den relativt smalle hovedlandevej. Dog bedes spørgsmålet samtidig betragtet som generelt, idet den samme situation gør sig gældende mange steder i landet og måske også dér kunne løses med cykelstier i eventuelle rabatter.

Besvarelse (5/5 78):

Ministeren for offentlige arbejder (Kjeld Olesen):

For så vidt angår det generelle spørgsmål om etablering af cykelstier de mange steder i landet, hvor de svage trafikanter er særligt udsatte, kan jeg oplyse, at vejdirektoratet er gået i gang med at opstille en landsdækkende plan for etablering af cykelstier langs hovedlandeveje. Spørgsmålet om eventuelt anlæg af cykelstier på hovedlandevej 407, Århus-Viborg, herunder specielt på strækning-

en Lading-Voldby, må afvente opstillingen af nævnte plan.

I øvrigt kan jeg oplyse, at jeg har ladet nedsætte en projektgruppe under vejreguludvalget, som er i gang med at undersøge mulighederne for gennem vejtekniske foranstaltninger at sikre cyklisterne i trafikken. Resultatet af dette projektarbejde foreligger endnu ikke.

Vedrørende den konkrete sag har jeg fra vejdirektoratet fået oplyst følgende:

Med henblik på en kantforstærkning og sideudvidelse af hovedlandevej 407, Århus-Viborg, på bl. a. strækningerne Bjørnkær-Lading og Føjstrup-Voldby har Århus amtskommune til vejdirektoratet fremsendt forslag til tværprofil for de pågældende strækninger bestående af en 7 m bred kørebane og 2 × 3,0 m brede rabatter. Man anvender normalt 2,5 m brede rabatter ved hovedlandeveje, men har her foreslået, at der sikres plads til en eventuel fremtidig udvidelse af kørebanen med 2 × 0,5 m kantbaner. Rabatterne anvendes bl. a. til henstilling af nedbrudte køretøjer.

Cykelstier skal ifølge det forslag til katalog over vej- og stityper i åbent land, som vejreguludvalget netop har færdigbehandlet, helst have en bredde på 3,0 m, men spørgsmålet om en reduktion af denne bredde vil blive taget op i gruppen.

Til *indenrigsministeren* (27/4 78) af:

Arentoft (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke offentlige registre de indberetninger, som kommunerne skal indsende til Danmarks Statistik om sociale ydelser med angivelse af CPR-nummer til statistisk bearbejdning, skal samkøres med?«

(Spm. nr. 745).

Begrundelse.

Idet jeg takker ministeren for det fyldige svar på mit spørgsmål nr. 686 af 19. april 1978, skal jeg dog tillade mig at gøre opmærksom på, at der manglede svar på et meget vigtigt område, hvorfor jeg henviser til 2. afsnit i min begrundelse for spørgsmål nr. 686, hvori bl.a. anføres som citat fra Information for den 7. april 1978, side 11, under rubrikken Debat: Danmarks Statistik har hævdet, at CPR-numrene er en forudsætning

[Arentoft]

for, at oplysningerne kan samkøres med oplysninger fra andre registre

Hele problemstillingen omkring samkøring er det helt centrale i debatten omkring disse indberetninger af sociale ydelser og grunden til flere kommuners vægring ved at udlevere oplysningerne med CPR-numre anført.

Besvarelse (3/5 78):

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg skal tillade mig at henvise til vedlagte redegørelse fra Danmarks Statistik.

Bilag.

Udtalelse fra Danmarks Statistik i anledning af John Arentofis (FP) spørgsmål (nr. 745 af 27. april 1978) vedrørende samkøring af bistandslovsstatistikens klientoplysninger med oplysninger fra offentlige registre.

De oplysninger om klienterne og arten af ydelser i henhold til bistandsloven, som kommunerne for året 1977 har indberettet til Danmarks Statistik, vil ved samkøring på grundlag af CPR-numre blive suppleret med oplysninger fra det Centrale Person Register (CPR) om klienternes civilstand, statsborgerforhold og husstandsstørrelse (antal børn). Endvidere overvejes det at indhente supplerende oplysninger om uddannelsesstøtte fra Statens Uddannelsesstøtte.

Såfremt det ikke via CPR-nummeret var muligt at foretage disse samkøringer, ville det have medført, at der måtte pålægges kommunerne et øget arbejde med indberetningen af de pågældende supplerende oplysninger.

En væsentlig del af de oplysninger, som kommunerne for året 1977 har indberettet på manuelt udfyldte blanketter, er i forvejen edb-registreret i de kommuner, som er tilsluttet Kommunedatas økonomisystem eller tilsvarende edb-systemer.

Det var en væsentlig forudsætning for de kommunale organisationers tiltrædelse af forslaget om bistandslovens klientstatistik, at fremtidige indberetninger kunne baseres på allerede registrerede oplysninger i den del af økonomisystemet, der er betegnet som den sociale ydelsesregistrant.

For at kunne opfylde kravene i statistikindberetningerne er det imidlertid nødvendigt at udbygge ydelsesregistranten med enkelte yderligere oplysninger, og maskinel indberetning med anvendelse af CPR-numre

vil derfor først blive gennemført med virkning for året 1978.

Omkring 2/3 af kommunerne har på indeværende tidspunkt oplyst, at de for året 1978 vil benytte denne indberetningsform, hvilket vil indebære ressourcebesparelser i såvel kommunerne som Danmarks Statistik, ligesom det vil betyde, at der fra Danmarks Statistik vil kunne foreligge tabeller vedrørende klienterne og bistandsydelserne i de pågældende kommuner på et væsentligt tidligere tidspunkt end ved anvendelsen af manuelle indberetninger.

Uanset valget af indberetningsform for året 1978 vil det for det flertal af kommunerne, der er tilsluttet Kommunedatas økonomisystem, være muligt at supplere statistikindberetningerne, der alene oplyser arten af bistandslovsydelser, med oplysninger om bistandens økonomiske størrelse.

Statistiske oplysninger om antallet af klienter opdelt efter køn, alder, husstandsstørrelse og familietype m. v. og fordelt efter de forskellige arter af bistandsydelser er kun en del af bistandslovsstatistikens formål.

Et lige så væsentligt formål er at belyse dels bistandens varighed og ophørsårsager (f. eks. overgang til førtidspension, beskæftigelse etc.), dels samspillet mellem bistandslovsydelser og andre offentlige ydelser (f. eks. sociale pensioner, uddannelsesstøtte, dagpenge, boligsikring, børnetilskud og ungdomsydelse etc.)

Statistiske analyser af samspillet mellem de sociale ydelser vil kræve samkøring med statistikudtræk fra forskellige offentlige registre, men der er ikke på indeværende tidspunkt truffet endelige beslutninger herom.

Til *indenrigsministeren* (28/4 78) af:

Yvonne Herløv Andersen (CD):

»Hvilke planer ligger der i ministeriet for Skt. Josephs hospital, herunder specielt om flytning af fødeafdelingen?«

(Spm. nr. 748).

Begrundelse.

Sammensætningen af hospitalets patientgrundlag er socialt set sådan, at der er behov for et effektivt opsøgende arbejde. Dette arbejde har gennem de mange år, hospitalet har eksisteret, fungeret på en så tilfredsstill-

[Yvonne Herløv Andersen]

lende måde, at det i mange tilfælde, specielt vedrørende gravide kvinder og deres familie, har været muligt at sætte ind med hjælpeforanstaltninger i tide, og man har derved kunnet afværge en truende situation for moderen og det nyfødte barn. Ved en flytning til andet hospital vil denne socialpræventive tradition gå tabt med tunge, ofte uløselige sociale sager til følge.

Besvarelse (1/5 78):

Indenrigsministeren (Egon Jensen).

Indledningsvis skal bemærkes, at der ikke i indenrigsministeriet ligger planer om Skt. Josephs hospital, heller ikke om flytning af fødeafdelingen.

Ifølge sygehusloven er sygehusplanlægning en kommunal opgave. Det er hovedstadsrådets opgave i samarbejde med sygehuskommunerne i området at udarbejde forslag til den fremtidige fordeling af specialer og senge m. v. på hovedstadsregionens kommunale, statslige og private sygehuse, den såkaldte overordnede plan for hovedstadsområdet sygehusvæsen.

Denne plan foreligger endnu ikke, og før dette er tilfældet, kan indenrigsministeriet og sundhedsstyrelsen ikke tage stilling til den fremtidige anvendelse af Skt. Josephs hospital. Særlig om fødeafdelingen på Skt. Josephs hospital henvises til det til slut anførte.

Indenrigsministeriet har imidlertid taget en række initiativer for at fremme sygehusplanlægningen i hovedstadsområdet og har senest i skrivelse af 19. december 1977 til hovedstadsrådet fremhævet, at regeringen lægger megen vægt på, at hovedstadsrådets arbejde med den overordnede plan fremskyndes mest muligt, og at man forventer, at rådets arbejde med en grovskitse til denne plan kan være afsluttet i løbet af efteråret 1978.

For yderligere at fremme sygehusplanlægningen i hovedstadsområdet har regeringen den 11. april 1978 nedsat en statslig styringsgruppe, som ved direkte forhandling med hovedstadsrådet og sygehuskommunerne i hovedstadsområdet samt Amtsrådsforeningen i Danmark skal udarbejde realistiske alternativer vedrørende den fremtidige indplacering af de statslige sygehuse i hovedstadsregionens sygehusvæsen. Indenrigsministeriet forventer, at dette initiativ vil medvirke til en

hurtigere afslutning af hovedstadsrådets arbejde med den overordnede sygehusplan, herunder en afklaring af de private sygehuses fremtidige opgaver.

Særlig for så vidt angår fødeafdelingen på Skt. Josephs hospital kan indenrigsministeriet henvise til ministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 706, stillet af folketingsmedlem Inge Krogh den 25. april 1978, om samme emne. Svaret på spørgsmål nr. 706 lyder således: [se foran under spm. nr. 706].

Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af de selvstændiges egenperiode fra 5 til 3 uger) [af Holm (V), Poul Schlüter (KF), Yvonne Herløv Andersen (CD) og Chr. Christensen (KrF)].

(Lovforslag nr. L 176. Fremsat 24/1 78. Første behandling 8/3 78. Betænkning 2/5 78).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget og § 2, således ændret

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod det-